

Teze prováděcích právních předpisů

Návrhem zákona dochází jednak ke zrušení některých stávajících prováděcích právních předpisů a jednak se do zákona o dráhách zakotvují zmocňovací ustanovení k vydání nových prováděcích právních předpisů.

1) Zrušení stávajících prováděcích právních předpisů

V návaznosti na koncepčně novou úpravu provozní a technické propojenosti dráhy celostátní, drah regionálních a vybraných drah jiných členských států a drážních vozidel na těchto dráhách provozovaných (viz část osmá návrhu zákona) dochází ke zrušení dosavadních prováděcích právních předpisů, a to nařízení vlády č. 133/2005 Sb., o technických požadavcích na provozní a technickou propojenost evropského železničního systému, včetně všech jeho pozdějších novel. Materie obsažená v daném nařízení vlády je nově upravena návrhem zákona (bude tedy obsažena v zákoně o dráhách a částečně v prováděcím předpisu k němu) a tudíž je namíste stávající nařízení vlády zrušit.

Dále dochází ke zrušení vyhlášky č. 209/2006 Sb., o požadavcích na přípustné emise znečišťujících látek ve výfukových plynech spalovacího hnacího motoru drážního vozidla. Materie obsažená v této vyhlášce je upravena přímo použitelným předpisem Evropské unie, kterým je nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1628 ze dne 14. září 2016 o požadavcích na mezní hodnoty emisí plyných a tuhých znečišťujících látek a schválení typu spalovacích motorů v nesilničních mobilních strojích, o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 a (EU) č. 167/2013 a o změně a zrušení směrnice 97/68/ES, v platném znění. Příslušná adaptační opatření ve vztahu k tomuto nařízení budou provedena též jiným návrhem zákona (samostatnou legislativní předlohou).

2) Zmocnění k vydání prováděcích právních předpisů obsažená v návrhu zákona

a) K ustanovení § 19 odst. 7, podle něhož vzor osvědčení provozovatele dráhy stanoví prováděcí právní předpis.

Vzor osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy je v současné době upraven vyhláškou č. 376/2006 Sb., o systému bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy a postupech při vzniku mimořádných událostí na dráhách, ve znění pozdějších předpisů. Tento vzor (nově osvědčení provozovatele dráhy) není na unijní úrovni závazně stanoven. Bude využito stávající vyhlášky, která bude v případě potřeby odpovídajícím způsobem upravena. Současně lze zohlednit doporučení Komise (EU) 2019/780 ze dne 16. května 2019 o praktických opatřeních pro vydávání schválení z hlediska bezpečnosti provozovatelům infrastruktury.

b) K ustanovení § 43c odst. 8, podle něhož technické požadavky na bezpečnost provozování drážní dopravy a ochranu životního prostředí, rozsah a způsob jejich ověření, rozsah a způsob ověření technické dokumentace drážního vozidla a provozuschopnosti jeho jednotlivých částí a údaje zapisované do průkazu způsobilosti drážního vozidla stanoví prováděcí právní předpis.

V tomto případě jde o úpravu obsaženou v již existujícím prováděcím právním předpisu, kterým je vyhláška č. 173/1995 Sb., kterou se vydává dopravní řád drah, ve znění pozdějších

předpisů. Lze uvést, že návrhem zákona by měla být některá pravidla obsažená v této vyhlášce přenesena na úroveň zákona. Požadavky kladené na tato vozidla nejsou stanovena právem Evropské unie. Návrh vyhlášky bude stávající pravidla pouze odpovídajícím způsobem revidovat a upravovat.

c) K ustanovení § 43d odst. 5, podle něhož změny představující podstatné odchytky od schváleného typu vozidla a rozsah a způsob ověření splnění technických požadavků na bezpečnost provozování drážní dopravy a ochranu životního prostředí drážním vozidlem, jehož konstrukce byla změněna, stanoví prováděcí právní předpis.

V tomto případě jde o úpravu obsaženou v již existujícím prováděcím právním předpisu, kterým je vyhláška č. 173/1995 Sb., kterou se vydává dopravní řád drah, ve znění pozdějších předpisů. Lze uvést, že návrhem zákona by měla být některá pravidla obsažená v této vyhlášce přenesena na úroveň zákona. Požadavky kladené na tato vozidla nejsou stanovena právem Evropské unie. Návrh vyhlášky bude stávající pravidla pouze odpovídajícím způsobem revidovat a upravovat.

d) K ustanovení § 49 odst. 3 písm. a), podle něhož provozovatel dráhy a dopravce jsou povinni neprodleně oznámit každou mimořádnou událost v drážní dopravě Drážní inspekci v rozsahu údajů stanovených prováděcím právním předpisem.

Na základě doplnění zákonného zmocnění bude novelou vyhlášky č. 376/2006 Sb., o systému bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy a postupech při vzniku mimořádných událostí na dráhách, ve znění pozdějších předpisů, stanoven rozsah Drážní inspekci oznamovaných údajů. Ty pak dle zákonné právní úpravy budou provozovatel dráhy a dopravce povinni při jejich změně aktualizovat neprodleně poté, co se o daných změnách dozvěděli.

e) K ustanovení § 49a odst. 2, podle něhož základní požadavky stanoví prováděcí právní předpis.

Předmětné zmocnění je základem pro transpozici přílohy III směrnice o interoperabilitě, jež bude provedena novelou vyhlášky č. 352/2004 Sb., o provozní a technické propojenosti evropského železničního systému, ve znění pozdějších předpisů. Základní požadavky obsažené v příloze III směrnice o interoperabilitě, které budou transponovány prostřednictvím uvedeného prováděcího právního předpisu, jsou dále na úrovni práva Evropské unie rozvedeny podrobně v technických specifikacích pro interoperabilitu. Vyhláška v souladu s přílohou III uvedené směrnice stanoví jednak *obecné požadavky* na prvek interoperability, subsystém, dráhu nebo drážní vozidlo týkající se jejich bezpečnosti, spolehlivosti, dostupnosti, technické kompatibility, přístupnosti pro vybrané skupiny osob nebo ochrany zdraví nebo životního prostředí a dále *zvláštní požadavky týkající se uvedených vlastností pro každý subsystém*.

f) K ustanovení § 49a odst. 3, podle něhož členění a součásti drah a drážních vozidel, na něž se vztahují požadavky na jejich technickou a provozní propojenost v Evropské unii, stanoví prováděcí právní předpis.

Předmětné zmocnění je základem pro transpozici přílohy I směrnice o interoperabilitě, jež bude provedena novelou vyhlášky č. 352/2004 Sb., o provozní a technické propojenosti evropského železničního systému, ve znění pozdějších předpisů, která stanoví členění a součásti drah a drážních vozidel, na něž se vztahují požadavky na jejich technickou a provozní

propojenost v Evropské unii. Prostřednictvím uvedeného prováděcího právního předpisu dojde k transpozici přílohy I směrnice o interoperabilitě, podle níž železniční systém Unie zahrnuje:

- zvláště vybudované vysokorychlostní tratě vybavené pro rychlosti zpravidla 250 km/h nebo vyšší,
- tratě zvláště modernizované pro vysoké rychlosti, vybavené pro rychlosti přibližně 200 km/h,
- tratě zvláště modernizované pro vysoké rychlosti se zvláštními vlastnostmi danými topografickými, terénními nebo urbanistickými omezeními, jimž musí být rychlost v každém jednotlivém případě přizpůsobena. Tato kategorie zahrnuje rovněž spojovací tratě mezi vysokorychlostními a konvenčními sítěmi, průjezdy stanicemi, přístupy do terminálů, dep atd., kterými vysokorychlostní kolejová vozidla projíždějí konvenční rychlostí,
- konvenční tratě určené pro osobní dopravu,
- konvenční tratě určené pro smíšenou dopravu (osobní a nákladní),
- konvenční tratě určené pro nákladní dopravu,
- terminály osobní dopravy,
- terminály nákladní dopravy, včetně multimodálních překladišť,
- spojovací tratě mezi výše uvedenými prvky.

g) K ustanovení § 49o odst. 9, podle něhož obsah technické dokumentace přikládané k ES prohlášení o ověření stanoví prováděcí právní předpis. Technické požadavky na dráhu celostátní, dráhy regionální a drážní vozidla na nich provozovaná zajišťující bezpečné provozování dráhy a drážní dopravy stanoví pro případ, že se nepoužije technická specifikace pro interoperabilitu, prováděcí právní předpis.

Předmětné zmocnění je základem pro transpozici bodu 2.4 přílohy IV směrnice o interoperabilitě, jež bude provedena novelou vyhlášky č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, která stanoví obsah technické dokumentace přikládané k ES prohlášení o ověření. Prostřednictvím uvedeného prováděcího právního předpisu dojde k transpozici bodu 2.4 přílohy IV směrnice o interoperabilitě, podle něhož technická dokumentace přiložená k ES prohlášení o ověření musí obsahovat

- a) technické vlastnosti související s návrhem, včetně celkových a podrobných výkresů v souladu s realizací, schémat elektrických a hydraulických obvodů, schémat ovládacích okruhů, popisu systémů zpracování dat a automatických systémů na úrovni podrobnosti, která je dostatečná pro zdokumentování provedeného ověření shody, dokumentaci o provozu a údržbě a podobně, vztahující se k dotčenému subsystému,
- b) seznam prvků interoperability podle čl. 4 odst. 3 písm. d), které jsou zahrnuty do subsystému,
- c) technickou dokumentaci uvedenou v čl. 15 odst. 4, sestavenou každým z oznámených subjektů účastnících se ověřování subsystému, která zahrnuje:
 - * kopie ES prohlášení o ověření a případně ES prohlášení o vhodnosti pro použití vydaných pro prvky interoperability uvedené v čl. 4 odst. 3 písm. d), k nimž budou v případě potřeby přiloženy příslušné výpočty a kopie protokolů o zkouškách a přezkoušení provedených oznámenými subjekty na základě společných technických specifikací,
 - * je-li to možné, ISV přiložená k certifikátu o ověření, včetně výsledku ověření oznámeným subjektem o platnosti ISV,
 - * certifikát o ověření, k němuž budou přiloženy příslušné výpočty a který bude podepsán oznámeným subjektem odpovědným za ověřování, ve kterém bude uvedeno, že daný subsystém je v souladu s požadavky příslušných TSI, a ve kterém budou uvedeny nevyřešené

výhrady zaznamenané během vykonávání prací; k certifikátu o ověření by měly být přiloženy též protokoly o inspekci a zprávy o auditu vypracované stejným subjektem v souvislosti s jeho úkoly, jak je uvedeno v bodech 2.5.2 a 2.5.3,

d) certifikáty o ověření vydané v souladu s ostatními právními akty Unie,

e) v případech, kdy se podle čl. 18 odst. 4 písm. c) a čl. 21 odst. 3 písm. c) vyžaduje ověření bezpečného začlenění, zprávu posuzovatele o společných bezpečnostních metodách týkající se posouzení rizik, jak je uvedeno v čl. 6 odst. 3 směrnice 2004/49/ES.

Pokud jde o požadavky na subsystémy, předvídá právo Evropské unie, že přednostně by se měly uplatnit požadavky stanovené v technických specifikacích pro interoperabilitu. Směrnice o interoperabilitě však v čl. 7 odst. 1 a čl. 13 odst. 2 připouští, aby ve vymezených případech byly aplikovány vnitrostátní předpisy namísto předpisů unijních. Návrh zákona v souladu se směrnicí tyto případy taxativně stanoví a obsahuje rovněž zmocnění pro vydání prováděcího právního předpisu, který takové vnitrostátní požadavky na subsystémy stanoví. Tyto požadavky budou stanoveny novelou vyhlášky č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů (pokud jde o subsystémy tvořící dráhu) a novelou vyhláška č. 173/1995 Sb., kterou se vydává dopravní řád drah, ve znění pozdějších předpisů (pokud jde o subsystémy tvořící drážní vozidla).

h) K ustanovení § 49p odst. 7, podle něhož postup oznámeného subjektu nebo určeného subjektu při ES ověření stanoví prováděcí právní předpis.

Předmětné zmocnění je základem pro transpozici přílohy IV směrnice o interoperabilitě, jež bude provedena novelou vyhlášky č. 352/2004 Sb., o provozní a technické propojenosti evropského železničního systému, ve znění pozdějších předpisů, která stanoví postup oznámeného subjektu nebo určeného subjektu při ES ověření. Návrh vyhlášky stanoví vybraná pravidla postupu oznámeného nebo určeného subjektu při ES ověření a rovněž konkrétní postup předcházející a vedoucí k vydání ES certifikátu oznámeným subjektem nebo vnitrostátního certifikátu určeným subjektem. Do návrhu zákona již byla vybraná pravidla obsažená v příloze IV směrnice zakotvena.

i) K ustanovení § 55 odst. 8, podle něhož Drážní úřad zveřejní výroční zprávu o své činnosti za kalendářní rok a do 30. září následujícího kalendářního roku ji postoupí Agentuře Evropské unie pro železnice. Obsah výroční zprávy stanoví prováděcí právní předpis.

V tomto případě jde o převzetí úpravy obsažené ve stávajícím ustanovení § 49e odst. 6 zákona o dráhách, podle něhož Drážní úřad zveřejní výroční zprávu o své činnosti za kalendářní rok a do 30. září následujícího kalendářního roku ji postoupí Evropské železniční agentuře, přičemž obsah výroční zprávy stanoví prováděcí právní předpis. Jde tedy pouze o jiné systematické zařazení stávajícího ustanovení v rámci zákona o dráhách a upřesnění názvu příslušného unijního orgánu. Využit tedy bude již existující prováděcí právní předpis (vyhláška č. 376/2006 Sb., o systému bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy a postupech při vzniku mimořádných událostí na dráhách, ve znění pozdějších předpisů), který bude případně dle potřeby drobným způsobem upraven.